

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

10 IV 2017

VO nr. 98

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, 28
Chișinău MD 2004
Republica Moldova

SESIZARE

*prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII
din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și
articolele 38 alineat 1 litera g) și 39 din Codul Jurisdicției
constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995*

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA

INTRARE NR. 462

10 aprilie 17

I. AUTORII SESIZĂRII:

- 1. Vladimir ODNOSTALCO**
- 2. Deputat în Parlamentul Republicii Moldova**
- 3. Adresa pentru corespondență: mun. Chișinău, str. Columna 148/1**

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare unele prevederi din Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 (în continuare – Legea nr. 355) cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial nr. 35-38/148 din 03 martie 2006), precum și Hotărârea Guvernului nr. 172 (în continuare – HG nr. 172) din 22 martie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de stimulare financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (publicată în Monitorul Oficial nr. 85-91 din 24 martie 2017).

III. EXPUNEREA PRETINSEI SAU PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI PRECUM ȘI ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Expunerea faptelor

În conformitate cu prevederile art. 21² din Legea nr. 355, *Agenții constatatori din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne care, prin examinarea contravențiilor, conform competențelor, au contribuit la încasarea veniturilor la bugetul de stat sînt stimulați financiar în mărime de 25% din sumele încasărilor respective, din contul bugetului Inspectoratului General al Poliției. Procedura de stabilire a stimulărilor menționate se va efectua în baza unui regulament aprobat de Guvern.*

În temeiul prevederilor legislative indicate supra, Guvernul a adoptat HG nr. 172 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de stimulare financiară a agenților constatatori din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Considerăm articolul de lege indicat supra, precum și prevederile HG nr. 172 ca fiind neconstituționale pentru următoarele:

Legislație pertinentă

Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„ ...

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Articolul 15

Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea. ”

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. ”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Codul contravențional

„**Articolul 393.** Autoritățile competente să soluționeze cauzele contravenționale
Sînt competente să soluționeze cauzele contravenționale:

...

d) agentul constator (organele de specialitate specificate art. 400-423⁸).”

Analiza circumstanțelor de fapt prin prisma legislației pertinente

Din analiza legislației pertinente, constatăm că, legiuitorul, prin norma contestată, a decis să favorizeze una dintre categoriile de agenți constatori prevăzute de Codul contravențional al RM prin stimularea financiară în mărime de 25% din amenzile aplicate și încasate în bugetul de stat.

În opinia autorului sesizării, norma adoptată de către Parlament comportă un caracter vădit contrar art. 16 din Constituție, fiind lipsită de orice justificare rezonabilă.

Mai mult, norma contestată comportă un caracter dezechilibrat, abuziv și represiv, or, agentul constator favorizat de către Parlament, dispunând de forța de constrângere a statului va aplica amenzi cetățenilor strict în interesul său economic.

Notăm că, Parlamentul nu a prevăzut nici un instrument adecvat și previzibil împotriva eventualei abuz de drept a agentului constator.

În plus, forma în care acesta este adoptat comportă girul justiției private, în care agenții constatori beneficiază de un onorariu de succes în mărime de 25% din amenda aplicată tot de către aceștia. Altfel spus, onorariul de succes (stimulentul financiar) i se acordă celui de care depinde soluția contravențională, adică de cel care poate garanta aplicarea amenzii. Notăm că, nici profesiile liberale (avocații) nu au dreptul să fixeze în contractele de prestări servicii onorarii de succes, garantând succesul din cauza specificului obligației avocatului, care este una de diligență. În speță însă, agentul constator, având obligații de rezultat, i se oferă prin lege un onorariu de rezultat.

De asemenea, urmare a instrumentului contestat, veniturile celor favorizați prin norma contestată vor fi excesive în raport cu alte categorii de agenți constatori, care se află într-o situație similară.

Prin precedentul creat se creează o situație extrem de periculoasă, în care, într-un final, nu excludem că, și instanțele de judecată vor solicita un procent din amenzile încasate în folosul statului.

Notăm că, în cadrul procesului contravențional, agentul constator întreprinde acțiuni de atragere la răspundere a contravenienților. Prin stimularea financiară oferită de norma contestată, agentul constator va fi predispus din start să sancționeze persoana, contrar prezumției nevinovăției și legalității, fiindu-i afectată independența și imparțialitatea primului.

Vom menționa că, anume agentul constator favorizat prin norma contestată dispune de cele mai represive instrumente de constrângere a statului, fapt care creează riscul utilizării acestor instrumente în interes personal. Însă punerea forței de constrângere a statului în folos personal este specific regimului represiv, dictatorial și nu statului democratic. De altfel, pe teritoriul țării se pare că, au funcționat legi similare, însă acestea doar au semănat teroare și frică în rândurile populației, fiind vădit dezechilibrate cu scopul urmărit. Un asemenea, act normativ

este periculos democrației avansate, nu RM, unde tortura, condițiile inumane de detenție, aresturile abuzive, reprezintă probleme sistemice conform practicii CEDO.

Reamintim că, sancționarea contravențională a reprezentat o problemă sistemică la CEDO până recent și această problemă nu a fost soluționată în fond, pur și simplu, din cauza introducerii filtrului suplimentar la CEDO al cauzării prejudiciului considerabil pentru a invoca victime status, cetățenii RM sancționați contravențional în mod abuziv au fost excluși de sub protecția CEDO.

Urmare a neconstituționalității prevederii legale contestate, nu poate fi tolerată nici HG nr. 142, deoarece se referă la implementarea unui articol de lege neconstituțional.

IV CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Urmare a celor expuse și în temeiul art. 1, 15, 16, 21, 23 din Constituția Republicii Moldova

solicit:

a admite prezenta sesizare spre examinare în fond

a supune controlului constituționalității art. 21² din Legea nr. 355 din Legea nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, cu modificările și completările ulterioare (publicată în Monitorul Oficial nr. 35-38/148 din 03 martie 2006).

a supune controlului constituționalității Hotărârea Guvernului nr. 172 din 22 martie 2017 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de stimulare financiară a agenților constatați din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

V. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Declar că, nu am constatat existența vreunei hotărâri a Înaltei Curți pe marginea textelor contestate.

Data:

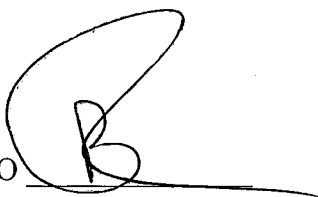
10 aprilie 2017

Locul:

mun. Chișinău

Cu respect

Vladimir ODNOSTALCO

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova